

Lausunto Lintukankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Huittinen

ES ymplk 25.06.2024 § 75
419/11.00.02/2024

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Etelä-Satakunnan ympäristötoimiston lausuntoa Myrsky Energia Oy:n Lintukankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointi- (YVA)-ohjelmasta.

Hankkeen kuvaus

Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Huittisten Lintukankaalle. Hankkeen voimalasijoitusalue on alustavasti noin 740 hehtaarin kokoinen ja alueelle suunnitellaan enintään yhdeksää tuulivoimalaa, joiden nimellisteho on 6–10 MW. Lopullinen voimalamäärä määrittyy kattavien ympäristöselvitysten ja kaavoitusmenettelyn jälkeen. Hankealue sijaitsee Satakunnassa Huittisten kaupungin itäosassa Lintukankaalla. Hankealue rajautuu idässä Punkalaitumen kuntarajaan ja samalla Pirkanmaan maakuntarajaan. Loimaan kaupunki ja samalla Varsinais-Suomen maakuntaraja sijaitsevat hankealueesta noin 4,8 km etelään. Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon maakaapelilla. Kaapelin liityntäpisteiksi ja reiteiksi tarkastellaan tässä vaiheessa viittä eri päävaihtoehtoa. Reittivaihtoehtoista osa kulkee Huittisten lisäksi Loimaan kaupungin alueella. Hankealue on pääosin yksityisten maanomistajien omistuksessa. Hankevastaava Myrsky Energia Oy vastaa maankäyttöoikeuksista ja -sopimuksista maanomistajien kanssa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely)

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Tässä dokumentissa esitettävässä YVA-menettelyn ensimmäisessä vaiheessa, eli ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa, esitellään Huittisten Lintukankaan tuulivoimahanke, hankkeen alustavat toteuttamisvaihtoehdot, hankealueen nykytila sekä ehdotus siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset tullaan selvittämään. Sitä seuraavassa arviointivaiheessa kootaan yhteen selvityksistä saatu tieto ja arvioidaan hankkeen vaikutukset arviointiselostukseksi. Selostuksessa kuvataan hankkeen eri vaihtoehtojen merkittävät ympäristövaikutukset ja niiden lieventämiskeinot. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyn tavoitteena on myös toimia kanavana, jonka kautta kansalaiset voivat saada tietoa, osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun. Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 7 e perusteella. Sen mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimalahankkeisiin, mikäli voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteenlaskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

Arvioinnissa huomioidaan hankkeen rakentamisen, toiminnan ja käytöstä poiston, eli koko elinkaaren aikaiset välittömät ja välilliset vaikutukset.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat lyhytkestoisia ja aiheutuvat pääasiallisesti tiestön, tuulivoimaloiden sekä maakaapeleiden rakentamisen vaatimista kasvillisuuden raivaamisesta, rakentamiseen liittyvien kuljetusten liikenne- ja ilmanlaatuvaikutuksista sekä rakentamisen äänistä. Sähköntuotannon aikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa maisemaan, lähialueiden käyttöön ja linnustoon. Käytön lopettamisen aikaiset vaikutukset ovat tyypillisesti hieman lievempinä verrattavissa rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin. Myös käytön lopettamisen aikaiset vaikutukset ovat lyhytkestoisia ja ne aiheutuvat pääosin työmaakoneiden äänistä ja liikenteestä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa keskitytään merkittävimpiin vaikutuksiin, joita tuulivoimahankkeissa ovat yleensä luontovaikutukset, maisemavaikutukset, sosiaaliset vaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset. Lisäksi toimintaan liittyy paljon muita ympäristövaikutuksia, jotka arvioidaan arviointiselostuksessa. Vaikutukset jaetaan YVA-selostuksessa todennäköisesti merkittäviin ja vähäisiin vaikutuksiin.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Hankkeen toteuttaminen edellyttää alueen osayleiskaavoitusta. Muita hankkeen edellyttämiä lupia ja päätöksiä ovat mm. maankäyttöoikeudet ja -sopimukset, rakennuslupa ja toimenpidelupa, lentoestelupa, energiaviraston hankelupa, puolustusvoimien hyväksyntä sekä mahdollisesti esimerkiksi maa-aineksen ottolupa sekä kajoamislupa.

Aikataulu

Tuulivoimahankkeen toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2028 loppuun mennessä, kun YVA-menettely sekä kaavoitus- ja lupaprosessit ovat päättyneet ja rakennustyöt valmistuneet. YVA-menettely valmistuu suunnitelman mukaan vuoden 2025 aikana, kun yhteysviranomaisen on antanut perustellun päätelmänsä YVA-selostuksesta. Hankkeesta vastaava on Myrsky Energia Oy ja yhteysviranomaisena YVA-menettelyssä toimii Varsinais-Suomen ELY-keskus. YVA-konsulttina hankkeessa toimii Ecobio Oy. Lausuntoja ja mielipiteitä nyt julkaistusta YVA-ohjelmasta voi antaa yhteysviranomaiselle kuulutusajana. Yhtä aikaa YVA-menettelyn kanssa on käynnistetty tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen alueelle. Tässä hankkeessa sovelletaan erillismenettelyä, jossa ympäristövaikutusten arviointi ja kaavoitus etenevät samanaikaisesti rinnakkain, mutta erillisinä menettelyinä omissa asiakirjoissaan. YVA- ja kaavamenettelyjen kuuleminen ja vuorovaikutustilaisuudet pyritään pitämään samanaikaisesti. Kaavoituskonsulttina hankkeessa toimii A-insinöörit Civil Oy.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on esityslistan oheismateriaalina.

Lisätietoja

Ympäristöpäällikkö Jukka Reko, puh 044 3302 492

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Jukka Reko

Päätösehdotus

YVA-ohjelma kattaa melko laajasti hankkeen kuvauksen ja arvioitavat vaikutukset. Itse voimaloiden vaatima metsäpinta-ala on pieni verrattuna esim. suuriin aurinkovoimaloihin mutta maisemavaikutukset ovat merkittävät. Arviointiselostuksessa onkin mm. riittäväillä eri suunnista voimaloihin päin kohdennetuilla havainnekuvilla esitettävä voimaloiden maisemavaikutuksia asukkaisiin ja kulttuurimaisemiin.

Sen lisäksi, miten arviointiohjelmassa on maisemavaikutuksia esitetty arvioitavan, voisi ohjelmaan sisällyttää asukkaille tehtävät kyselyt maiseman muutosten hyväksyttävyydestä samalla, kun tehdään kyselyä sosiaalisista vaikutuksista.

Hankkeen vesistövaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon voimaloiden rakennuspaikkojen ja uusien teiden edellyttämät ojitusmuutokset ja niiden vaikutukset pintavesien virtaamiin ja veden laadun mahdollisiin muutoksiin sekä muutosten kohdentumiseen eri puroihin ja jokiin. Uudet ojitukset saattavat edellyttää vesilain mukaista ilmoitusta ELY-keskukseen.

Luonnonsuojelualueiden ja erityisen tärkeiden elinympäristökohteiden osalta YVA-ohjelma sisältää jo paljon tietoa sekä suunnitelmia erillisselvityksistä. Kasvillisuuteen liittyvät lisätutkimukset erityisesti suunnitelluilla voimaloiden, johtojen ja uusien teiden sijoituspaikoilla ja niiden läheisyydessä on tarpeellista. Suunniteltuihin kasvillisuus-, linnusto- ja muun eläimistön selvityksiin on tarpeen varata riittävästi aikaa, jotta selvitykset voidaan tehdä oikeina vuodenaikoina. Metsäalueiden pirstoutumiseen ja hankkeen yhteisvaikutuksiin seudun muiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden kanssa on panostettava.

Melun ohjearvojen ylittyminen ja/tai välkkeen vaikutukset hankealueella olevissa asunnoissa voi olla edellytys sille, että voimaloiden rakentamiselle on haettava ympäristölupaa. Melu- ja välkevaikutusten selvittämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Selvitykseen voisi vielä sisällyttää vaihtoehtoisia voimaloiden sijoituspaikkoja, joissa melu- ja välkevaikutukset mahdollisesti olisivat vähäisemmät. Rakennusvaiheen melusta on tehtävä meluilmoitus ellei ympäristölupaa edellytetä.

Hankkeen ilmastovaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon että hankkeella ei nykytilanteessa mahdollisesti enää juurikaan korvata fossiilisia polttoaineita, koska Suomen sähköntuotanto jo nyt ja vielä enemmän lähitulevaisuudessa on ilmastovaikutusten kannalta joka tapauksessa lähes kokonaan päästötöntä ydinenergiaa, vesivoimaa, tuulivoimaa ja aurinkovoimaa. Näin ollen YVA-selostukseen kaivataan lisää perusteluja siihen, että miten hanke yhdessä muiden tuuli- ja aurinkoenergiahankkeiden kanssa korvaa fossiilisia energiantuotantomuotoja. Vai lisääkö hanke osaltaan energiantuotantoa yli Suomen tarpeen, mikä edellyttää merkittävää sähkön kulutuksen lisääntymistä.

YVA-selostukseen olisi hyvä sisällyttää selvitys siitä, miten tuulivoimalan rakenteiden poistaminen taloudellisesti esim. vakuuksien avulla järjestetään voimalan elinkaaren päätyttyä ja konkurssitilanteessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

=====